

BRUSSEL PLAATSELIJKE BESTUREN
GEWESTELIJKE OVERHEIDSDIENST BRUSSEL

ZOOM
OP...

DE IMPACT
VAN COVID-19
OP DE
GEMEENTEREKENINGEN
2020

1. IMPACT VAN COVID OP DE RESULTATEN IN 2020

Gecumuleerd resultaat aangevuld met de gewone reserves voor 2020
(per gemeente, EUR)

Gemeenten	Resultaat van het eigen dienstjaar	Gecumuleerd resultaat	Impact COVID	Reservefonds	Gecumuleerd resultaat + reservefonds
Anderlecht	-5 573 956	7 526 225	-4 565 878	6 453 086	13 979 311
Brussel	-21 680 734	21 075 295	-24 701 947	24 060 000	45 135 295
Elsene	-5 250 461	25 175 343	-6 564 592	4 626 689	29 802 032
Etterbeek	-1 304 959	34 075 748	-2 522 098	1 412 286	35 488 034
Evere	-2 663 451	-1 537 927	-3 198 719	396 666	-1 141 261
Ganshoren	-570 587	3 194 030	-1 043 164	5 294 144	8 488 174
Jette	-1 031 825	3 787 326	-1 831 633	1 767 419	5 554 746
Koekelberg	87 302	12 417 112	-364 612	60 959	12 478 071
Oudergem	-171 230	400 313	-2 318 740	14 744 874	15 145 187
Schaarbeek	-8 619 588	202 718	-6 581 698	2 143 573	2 346 292
Sint-Agatha-Berchem	-3 542 419	-3 271 233	-825 174	0	-3 271 233
Sint-Gillis	-3 227 460	9 541 828	-3 689 492	4 394 240	13 936 068
Sint-Jans-Molenbeek	-6 881 879	-1 873 886	-2 617 870	14 951 950	13 078 064
Sint-Joost-ten-Node	-10 176 005	-3 024 549	-2 449 953	1 119 734	-1 904 815
Sint-Lambrechts-Woluwe	-4 481 387	9 822 805	-3 339 396	3 900 000	13 722 805
Sint-Pieter-Woluwe	-2 532 115	6 744 278	-3 558 067	10 199 728	16 944 006
Ukkel	2 307 739	11 855 913	-3 719 333	0	11 855 913
Vorst	-2 277 777	1 529 934	-1 836 749	9 009 061	10 538 995
Watermaal-Bosvoorde	-625 654	15 879 762	-695 062	2 208 452	18 088 215
TOTALEN	-78 216 448	153 521 035	-76 424 176	106 742 862	260 263 897
Totalen zonder Brussel	-56 535 714	132 445 740	-51 722 229	82 682 862	215 128 602
Tekort	17	4			3

Bron: gemeenterekeningen 2019-2020, gewijzigde begrotingen 2020

De kosten van de gezondheids crisis in 2020 bedragen voor de 19 gemeenten samen 76 424 176 euro. Deze impact komt overeen met 52,3 miljoen euro minder ontvangsten en 24,1 miljoen euro bijkomende uitgaven.

De impact per inwoner voor alle 19 gemeenten samen bedraagt 62,73 euro in 2020.

Het resultaat van het eigen dienstjaar met functionele overboekingen bedraagt voor de 19 gemeenten -78 216 448 euro. Zonder de crisis zou dit resultaat -1 792 272 euro geweest zijn.

Het gecumuleerde resultaat voor de 19 gemeenten samen bedraagt 153 521 035 euro. Zonder de COVID-crisis zou dit 229 945 210 euro geweest zijn.

Het gecumuleerde resultaat aangevuld met de gewone reserves bedraagt voor de 19 gemeenten samen 260 263 897 euro. Hoewel dit bedrag een vrij comfortabele situatie aantoont wat de eigen middelen betreft, zijn er grote verschillen tussen de 19 gemeenten. Uit een analyse op individueel niveau blijkt immers dat de impact van de COVID-crisis op de resultaten van de verschillende gemeenten erg uiteenlopend is.

2. NALEVING VAN DE VERSOEPELDE REGEL INZAKE BEGROTINGSEVENWICHT

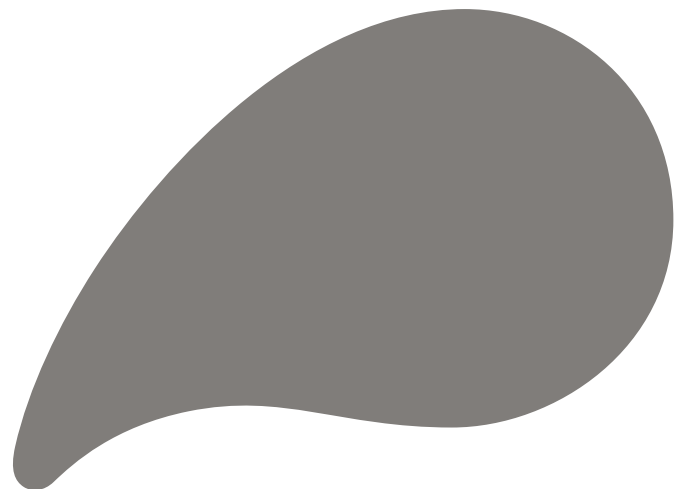
Ter herinnering, de Brusselse Hoofdstedelijke Regering heeft beslist de evenwichtsregel voor de gemeenten voor 2020 en 2021 tijdelijk te versoepelen, rekening houdend met de impact van de COVID-19-crisis op de gemeentelijke begrotingen. Uitzonderlijk wordt een tekort op het eigen dienstjaar toegelaten indien de gemeente kan aantonen dat dit tekort niet structureel is en veroorzaakt wordt door de impact van de crisis, en voor zover het evenwicht van het met de gewone reserves aangevulde gecumuleerde resultaat behouden blijft.

Wat het resultaat van het eigen dienstjaar met functionele overboekingen betreft, vertonen alle gemeenten een tekort, behalve Ukkel (2 307 739 euro) en Koekelberg (87 302 euro).

Wat het gecumuleerde resultaat betreft, hebben vier gemeenten een tekort, namelijk Sint-Agatha-Berchem, Evere, Sint-Jans-Molenbeek en Sint-Joost-ten-Node. Daarnaast moet ook de delicate situatie van de gemeenten Oudergem (400 313 euro) en Schaarbeek (202 718 euro) aangestipt worden, waarvan het gecumuleerde resultaat een licht overschot vertoont.

Wat het gecumuleerde resultaat aangevuld met de gewone reserves betreft, hebben twee gemeenten (Evere en Sint-Joost-ten-Node) te kampen met een gecumuleerd tekort en beschikken ze over onvoldoende reserves om het met de gewone reserves aangevulde gecumuleerde resultaat in evenwicht te houden. In het geval van Sint-Joost-ten-Node lijkt deze situatie te wijten te zijn aan tijdelijke operationele problemen in 2020 en is het geen structurele toestand. Een derde gemeente, Sint-Agatha-Berchem, heeft een tekort op het gecumuleerde resultaat aangevuld met de gewone reserves en bezit geen gewoon reservefonds. De situatie van deze gemeente is zorgwekkender gezien het bedrag van het tekort (-3,3 miljoen euro) en de structurele toestand van de gemeentelijke financiën.

De rekeningen 2020 van de gemeenten Sint-Agatha-Berchem, Evere en Sint-Joost-ten-Node leven de versoepelde regel inzake begrotingsevenwicht bijgevolg niet na aangezien ze een tekort hebben op het resultaat van het eigen dienstjaar evenals een tekort op het gecumuleerde resultaat aangevuld met de gewone reserves.

3. IMPACT PER ONTVANGSTEN- EN UITGAVENCATEGORIE

Impact van de COVID-crisis op de rekeningen 2020 per ontvangsten- en uitgavencategorie (EUR)

	Geraamde positieve impact	Geraamde negatieve impact	Netto-impact
ONTVANGSTEN	Extra ontvangsten	Verlies van ontvangsten	Netto-ontvangsten
Prestaties	215 472	25 073 697	-24 858 224
Overdrachten	4 523 162	32 010 837	-27 487 674
Schuld	0	0	0
TOTALE ONTVANGSTEN	4 738 635	57 084 534	-52 345 899
UITGAVEN	Vermeden uitgaven	Extra uitgaven	Netto-uitgaven
Personeel	447 725	3 092 056	-2 644 331
Werking	10 671 079	14 765 636	-4 094 557
Overdrachten	395 969	17 735 358	-17 339 389
Schuld	0	0	0
TOTALE UITGAVEN	11 514 773	35 593 050	-24 078 277
TOTALE IMPACT	16 253 408	92 677 583	-76 424 176

Bron: gemeenterekeningen 2019-2020, gewijzigde begrotingen 2020

Ter herinnering, voor de 19 gemeenten samen heeft de gezondheids crisis een verlies van 52,3 miljoen euro aan ontvangsten veroorzaakt en de uitgaven met 24,1 miljoen euro doen stijgen.

De ontvangsten uit overdrachten is de zwaarst getroffen ontvangstencategorie (-27 487 674 euro). Deze vaststelling kan hoofdzakelijk worden verklaard door de daling van de administratieve taksen en heffingen wegens de afgenomen toestroom en vraag naar dienstverlening aan de administratieve diensten, wegens de beperkende maatregelen die de belastbare activiteiten doen afnemen en wegens de belastingverlichtende maatregelen die de gemeenten genomen hebben om het lokale economische weefsel te ontlasten.

De ontvangsten uit prestaties zijn met 24 858 224 euro gedaald. De impact is vooral voelbaar op het vlak van de prestaties van de kinderdagverblijven, voorschoolse opvang en andere onderwijsniveaus, de huurgelden en parkeren.

De impact op de uitgaven voor overdrachten (17 339 388 euro) is te wijten aan de verhoging van de dotatie aan de OCMW's, de toekenning van premies en vergoedingen aan handelaars en horeca-etablisementen ter ondersteuning van de lokale economie in de gemeenten, de toekenning van rechtstreekse subsidies en premies aan gezinnen en steun aan vzw's en verenigingen. We merken op dat het effect van de gezondheids crisis op de dotatie aan de OCMW's nog dreigt toe te nemen voor de begrotingen 2021 van de gemeenten.

De impact op de werkingsuitgaven (4 094 557 euro) is te wijten aan een toename van de uitgaven voor de administratieve kosten verbonden aan de correspondentie met de bevolking, technische kosten zoals de aankoop van ontsmettingsgel, maskers en handschoenen, kosten voor de gebouwen en het ontsmetten ervan en kosten in verband met de medische outsourcing van de COVID-testcentra. De stijging van de uitgaven ligt hoger dan de daling van de kosten ten gevolge van de annulatie van evenementen, de vermindering van specifieke prestaties en de gedaalde bezettingsgraad van de gebouwen.

De personeelsuitgaven zijn gestegen met 2 644 331 euro vanwege een toename van de uitgaven voor de aanwerving van personeel voor specifieke opdrachten in verband met de gezondheids crisis, die hoger ligt dan de daling van de uitgaven verbonden aan vermeden of uitgestelde aanwervingen wegens een vermindering van de activiteiten of de vertraging die de gemeenten hebben opgelopen in de aanwervingsprocedures.

4. CONCLUSIES

De crisis heeft de gemeentelijke financiën voor de rekeningen van 2020 zwaar getroffen, met een impact die oploopt tot 76 miljoen euro, terwijl de gemeenten bij de laatste begrotingswijzigingen in 2020 deze impact op slechts 69 miljoen euro hadden geraamd.

Deze impact komt overeen met 52,3 miljoen euro minder ontvangsten en 24,1 miljoen euro bijkomende uitgaven.

Dientengevolge hebben drie gemeenten (Sint-Agatha-Berchem, Evere en Schaarbeek) geen of onvoldoende reserves om het met de gewone reserves aangevulde gecumuleerde resultaat in evenwicht te houden. Zij leven de "versoepelde" regel inzake begrotingsevenwicht niet na.

Uit de analyse per ontvangstencategorie blijkt dat vooral de ontvangsten uit prestaties op het vlak van onderwijs, huurgelden en parkeren getroffen worden, evenals de ontvangsten uit administratieve taksen en heffingen. De uitgaven voor overdrachten met het oog op de verhoging van de dotatie aan de OCMW's, de toekenning van premies en vergoedingen aan handelaars en horeca-etablisementen ter ondersteuning van de lokale economie in de gemeenten, de toekenning van rechtstreekse subsidies en premies aan gezinnen en de steun aan vzw's en verenigingen zijn de zwaarst getroffen uitgaven. We merken op dat het effect van de gezondheids crisis op de dotatie aan de OCMW's nog dreigt toe te nemen voor de begrotingen 2021 van de gemeenten.

© **Brussel Plaatselijke Besturen**
Alle rechten voorbehouden

Veel andere informatie over
Brussel Plaatselijke Besturen op het adres:

www.plaatselijke-besturen.brussels

Zoom op...
De impact van COVID-19
op de gemeenterekeningen 2020

Wettelijk depot: 2022/14.404/3
Brussel, 2022